

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Socialinių mokslų kolegijos
AUDIOVIZUALINIŲ MEDIJŲ REŽISŪRA
STUDIJŲ PROGRAMOS
VERTINIMO IŠVADOS

Grupės vadovas: prof. Janina Lapinskaitė

Grupės nariai: doc. Ramunė Kudzmanaitė

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Audiovizualinių medijų režisūra
Studijų sritis	Menai
Studijų kryptis	Fotografija ir medijos (W600) (Audiovizualinis menas (W610))
Studijų programos rūšis	koleginės studijos
Studijų pakopa	pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	nuolatinė (3)
Studijų programos apimtis kreditais	180
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Audiovizualinio meno profesinis bakalauras

TURINYS

ĮVADAS	4
I. PROGRAMOS ANALIZĖ.....	4
1.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai	4
2.2. Programos sandara.....	5
2.3. Personalias	6
2.4. Materialieji ištekliai	7
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas	8
2.6. Programos vadyba	8
III. REKOMENDACIJOS	9
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS.....	10

ĮVADAS

Socialinių mokslų kolegijos (toliau – SMK) ketinama vykdyti fotografijos ir medijų krypties studijų programa *Audiovizualinių medijų režisūra* (toliau – Programa) yra vertinama remiantis aukštosios mokyklos pateiktu studijų programos aprašu, jo priedais ir vizito į SMK metu (2012 m. birželio 18 d.) gauta informacija iš susitikimų su kolegijos administracija, Programos aprašo rengėjais, numatomais Programos dėstytojais, socialiniais partneriais, suinteresuotais numatomais rengti specialistais bei susipažinimo su Programos įgyvendinimui numatoma universiteto materialine baze. Programa vertinama pagal šešias vertinamąsias sritis: programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai, programos sandara, personalas, materialieji ištekliai, studijų eiga ir jos vertinimas, programos vadyba.

I. PROGRAMOS ANALIZĖ

1.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Ketinamos vykdyti studijų programos *Audiovizualinių medijų režisūra* apraše pateiktas tikslas grindžiamas specialistų poreikiu darbo rinkoje. Teigiama, jog Media institucijose trūksta profesionalų, kurie gebėtų ne tik kūrybiškai, bet ir inovatyviai režisuoti dokumentinius, meninius filmus, kurti šių produktų scenarijus, dirbti su aktoriais, montuoti filmuotą medžiagą, taikyti naujas informacines bei komunikacines technologijas audiovizualinių produktų kūrimo ir pozicionavimo procese. Specialistų poreikio analizė daugiau grindžiama kiekybiniais reikalavimais, tačiau stokojama kokybinės specialistų poreikio analizės, atsižvelgiant į šiuolaikinių meno industrijų vystymosi tendencijas. Todėl Programos tikslai yra per daug išplėsti, nekonkretizuoti. Taigi ir numatomiems studijų rezultatams trūksta konkretumo ir apibrėžtumo, ryškesnės sąsajos su dėstomais dalykais.

Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai atitinka studijų rūšį, pakopą ir kvalifikacijų lygį. Tačiau abejotina, ar asmuo, baigęs šią Programą ir įgijęs audiovizualinio meno profesinio bakalauro kvalifikacinį laipsnį, turės tokias žinias ir gebėjimus, kurie išvardinti Programos apraše. Jų labai didelis kiekis ir įvairovė kelia abejones. Reikėtų aiškiau ir griežčiau įvertinti suteikiamos kvalifikacijos, Programos turinio ir studijų rezultatų sąsają ir konkretizuoti numatomus gebėjimus.

Susitikimo su administracijos atstovais ir Programos rengėjais metu buvo aptarta Programos paskirtis, ruošiamų specialistų darbo pobūdis ir išryškėjo, kad Programos vizija yra aiški, tačiau, išdėstant ją Programos apraše, ji pateikiama netiksliai.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Pagrįstai nurodomas Programos sukūrimo tikslas ir specialistų poreikis. Tačiau labai išplėstai ir padrikai suformuluotas Programos turinio ir studijų rezultatų ryšys.

2.2. Programos sandara

Programos *Audiovizualinių medijų režisūra* sandara atitinka Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 balandžio 9 d. įsakymu Nr. V-501 (Žin., 2010, Nr. 43-2139) patvirtinto Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo reikalavimus koleginių studijų programoms: Programos vienerių studijų metų apimtis – 60 kreditų, viso – 180 kreditų, vykdymo trukmė - treji metai. Bendras valandų skaičius – 4800 val. Suplanuota, kad per semestrą bus studijuojami ne daugiau kaip septyni studijų dalykai. Studijų plane numatyti privalomi (140 kreditai) ir pasirenkamieji dalykai (25 kreditai).

Studijų programos apraše yra nurodytų dalykų, kuriuos žinos studentas, baigęs Programą, bet tie dalykai nėra įtraukti į modulius. Tai meno kritikos teorija, kino istorija, scenarijaus rašymas. Siūlome parengti minėtus modulius ir įtraukti į Programą.

Manytina, kad kai kurie moduliai yra keistini arba net visai nereikalingi, jiems skirtus kreditus atiduodant tikslingesniems moduliams, kurie padės geriau pasiekti Programos tikslus. Tokiu betikslu dalyku manome esant „Režisūros studijų įvadą“, todėl, kad visos temos, esančios dalyko modulyje, yra ir šiaip jau aptariamoms kiekvieno dalyko pirmoje paskaitoje arba studentų turėtų būti atliekamos savarankiškai, pvz., susitikimas su studentais, studijavusiais pagal Erasmus programą, bibliotekų lankymas, susipažinimas su dėstančiais dėstytojais ir t.t. Taip pat manytina, kad per daug kreditų yra skiriama nebyliojo kino studijoms, kai tuo tarpu visai nėra labai reikalingo šiai profesijai „Vaizduojamojo meno“ dalyko. Nebylus kinas kino meno istorijoje apima labai nedidelį, nors ir reikšmingą laiko tarpą. Per ištisą šimtmetį kino meno istorijoje išliko daugybė kino korifėjų, mokyklų, asmenybių, kurie kino ir pasaulio istorijoje užima tikrai didesnę vietą negu nebylus kinas, t.y. kino pradžia. Nemažesnės įtakos kadro plastikai turėjo ir fotografijos atsiradimas, bet fotografijai šioje programoje visai neskiriama dėmesys. Siūlome Programos rengėjams įtraukti į Programą šiuos dalykus: „Scenarijaus kūrimo pagrindai“, „Muzikinio vaizdo klipo režisūra“.

Modulių turinys leidžia pasiekti numatomus studijų rezultatus. Tačiau poros modulių tikslai ir aprašymai yra visiškai identiški, tuo kelia rimtų abejonių dėl jų abiejų reikalingumo. Tai „Kino režisūra I“ ir „Kino režisūra II“. Moduluose kartojasi tos pačios temos. Pvz. „Kino kalboje I“ ir „Vaidybinio kino režisūroje“ temos – Kino atsiradimo sąlygos; Broliai A. ir L. Lumiere'ai; Nebylusis vaidybinis filmas; Nacionalinių kino studijų atsiradimas; T. A. Edisono trestas; Komikai: M. Senneto studija ir B. Keatonas, Ch. Chaplinas; Rusų montažinis kinas: V.

Pudovkinas, L. Kulešovas, S. Eizenšteinas, Dz. Vertovas, D. W. Griffithas. Siūlome pataisyti modulių tikslus, aprašymus ir temas. Taip pat dėstomų dalykų temose yra abejotinų temų. Sakykim tema *Juostos ryškinimas* dalyke „Filmavimo pagrindai“. Tuo tarpu temai *Kadro kompozicija*, kuri yra viena pagrindinių operatoriaus meistriškumo išraiškos formų, teskirtos tik trys valandos. Abejonių taip pat kelia tokios išsamios nebylaus kino studijos, kurių temose randame garsinio kino temas. Siūlytume patobulinti modulį ir sutraukti jį į vieną semestrą. Manome, kad modulis „Kino kritika“ betikslis nes būsimieji absolventai bus ne meno teoretikai, o praktikai, todėl tikslingiau juos supažindinti su meno ir kultūros palikimu, taip praplečiant jų akiratį ir pripildant menininko „kraitį“ pasauliniu paveldu nei dėstyti dalyką, kuriuo šios profesijos atstovai nesinaudoja, ir siūlome jį keisti ketinamai vykdyti Programai būtinu dalyku „Kino istorija“. Neišklusius išsamaus „Kino istorijos“ kurso tikrai neįmanoma studijuoti „Kino kritikos“.

Programa sudaryta įvairiapusiškai, yra labai plati, mokanti studentus ne tik vaidybinio ir nevaidybinio kino režisūros, montažo su šiuolaikinėmis technologijomis bei operatorinio meno, bet taip pat turi ir kelis vadybos modulius. Programos turinys atitinka naujuosius mokslo, meno ir technologijų pasiekimus. Studentai bus mokomi dirbti su įvairiomis šiuolaikinėmis technologijomis. Pvz., Garso įrašymo ir kombinuoto garso redagavimo programos: Wavelab, Soundforge, Digidesign Pro Tools dalyke „Garso įrašymo pagrindai“; HD, XDC, Betacam formatai dalyke „Filmavimo pagrindai“ ir kt.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Studijų dalykų gausa ir įvairovė daro Programą patrauklią, dėstomas darbas su įvairiomis šiuolaikinėmis technologijomis, tačiau Programa per plati. Sakykime dalyko „Vaidybinio kino režisūra“ modulyje yra rezultatas „Geba sukurti vaidybinio filmo režisūrinį scenarijų“. Tuo tarpu yra žinoma, kad tokį rezultatą pasiekti gali tikrai ne trečio semestro studentas. Tenka dar kartą pakartoti, kad Programa per daug nepagrįstai išpūsta, siekiant neįmanomų per tris metus pasiekti rezultatų.

2.3. Personalas

Studijų programų Bendruosiuose reikalavimuose nurodoma, kad ne mažiau kaip 10 % studijų krypties dalykų apimties turi dėstyti mokslininkai arba pripažinti menininkai (meno dalykus) ir daugiau kaip pusė studijų programos dėstytojų turi turėti ne mažiau kaip 3 metus praktinio darbo dėstomo dalyko srityje patirties. Programos *Audiovizualinių medijų režisūra* vykdymui numatomas pasitelkti personalas atitinka šiuos reikalavimus.

Numatomų dėstytojų kvalifikacija yra iš dalies tinkama numatomiems studijų rezultatams pasiekti. Tačiau ne visų dėstytojų CV yra teisingi ir pagrįsti jų veiklą įrodančiais dokumentais. Eksperčių žiniomis, lektorius Arūnas Matelis neturi 3 metų pedagoginio darbo stažo, lektorius Algimantas Mikutėnas nėra docentas, lektorė Živilė Pipinytė nesiruošia dėstyti jos vardu patvirtinto „Kino kritikos“ modulio, jo nerašė ir nedavė sutikimo naudoti jos vardo. Daug abejonių kelia lektoriui Arūnui Mateliui priskirti „Darbo su aktoriais“ ir „Vaidybinio kino režisūros“ dalykai. Nacionalinės premijos laureatas, dokumentinio kino režisierius Arūnas Matelis niekada nekūrė vaidybinio kino ir neturi darbo su aktoriais patirties. Patartume išnaudoti jo neabejotinas dokumentinio kino režisieriaus kompetencijas ir jam priskirti dalyką, susijusį su dokumentinio kino režisūra. Ilonos Šulnienės CV neatskleidžia dėstytojos kompetencijos dėstyti „Meno psichologiją“. Jos praktinio darbo patirtis kol kas minimali ir nesusijusi su numatomu dėstyti dalyku.

Numatomas dėstytojų skaičius yra pakankamas numatomiems studijų rezultatams pasiekti. Tačiau meninės profesijos specialistams rengti iš šešiolikos numatomų Programos dėstytojų dėsto tik keturi pripažinti Lietuvos menininkai: A. Mikutėnas, S. Beržinis, A. Matelis ir I. Bereznickas. Manytina, kad kino meno srities pripažinti menininkai tikrai praturtintų savo patirtimi ir kvalifikacija ketinamos vykdyti programos turinį.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Programos *Audiovizualinių medijų režisūra* vykdymui numatomas pasitelkti personalas tenkina studijų programų Bendruosiuose reikalavimuose nurodytus kriterijus. Tačiau netikslūs, nepilnai užpildyti dėstytojų CV nesuteikia galimybes aiškiai suvokti numatomų dėstytojų kompetencijas.

2.4. Materialieji ištekliai

Ketinamai vykdyti studijų programai reikalinga materialinė bazė yra formuojama profesionaliai ir kryptingai. Šiuo metu esančios auditorijos bendrosioms paskaitoms ir individualiems užsiėmimams yra profesionaliai įrengtos ir jų pakanka. Kompiuterių klasė įrengta tinkamai. Ateityje planuojama įrengti atskiras kompiuterines aparattines. Ruošiamas filmavimo paviljonas atitinka bendruosius reikalavimus ir suteikia galimybę vykdyti nesudėtingas praktines filmavimo užduotis. Garso įrašymo aparattinė tenkina pagrindinius garso įrašymo reikalavimus. Numatoma įsigyti technika (filmavimo ir garso technika) komplektuojama profesionaliai, su galimybe ją kompleksiskai papildyti.

Susitikus su socialiniais partneriais, jie patvirtino savo pasiryžimą bendradarbiauti, suteikiant galimybes studentams naudotis jų turima materialine baze bei priimant į praktiką, kas

užtikrintų studentų teorinių žinių įtvirtinimą praktikoje. Metodiniai ištekliai yra tinkami ir prieinami studentams.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Pagal į Programą numatomą priimti būsimų studentų kiekį (20 studentų kasmet, 60 studentų studijų programoje) tikėtina, kad technikos ir jos komplektacijos klausimas bus aktualus. Tačiau šiuo metu esanti ir planuojama įsigyti technika komplektuojama profesionaliai.

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Į Socialinių mokslų kolegijos *Audiovizualinių medijų režisūros* studijų programą numatoma priimti asmenis, įgijusius Lietuvos Respublikoje arba užsienyje ne žemesnį kaip vidurinį ar jam prilygintą išsilavinimą bei išlaikiusius stojamąjį egzaminą į menų studijų srities programas. Stojantiesiems organizuojamas stojamasis kūrybos egzaminas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m gegužės 12 d. įsakymu „Dėl stojamųjų egzaminų į menų studijų srities ir meno pedagogikos studijų programas organizavimo ir vertinimo tvarkos aprašo“. Stojamųjų egzaminų reikalavimai suformuoti aiškiai. Vertinimo kriterijai: idėjos originalumas (30 taškų); kompozicinio sprendimo išraiškingumas (40 taškų); spalvinio sprendimo proporcingumas (30 taškų) - yra tinkami. Dalykų turinys ir metodai leidžia pasiekti numatomus studijų rezultatus, tačiau siūlome kiekvienai temai išdėstyti taikyti ne visus, kaip šiuo metu parašyta studijų metodus, bet priskirti kiekvienai temai atitinkamą metodą.

Tačiau turint galvoje, kad studijos trunka tik tris metus ir norint kad studentas galėtų per šį laikotarpį gauti pačią reikalingiausią informaciją, reikėtų ypač patikslinti dėstomų dalykų temas, jų apimtį, temų seką.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Priėmimo į studijas reikalavimai yra pagrįsti. Reikia mažinti studijų dalykuose numatytą naudoti studijų metodų skaičių, paliekant tik tuos, kurie geriausiai padėtų užtikrinti studijų rezultatų pasiekiamumą.

2.6. Programos vadyba

Ketinosios vykdyti programos *Audiovizualinių renginių režisūra* vadyba numatyta tiksli ir aiški. Pagrindiniai vidinės kokybės užtikrinimo sistemos principai yra savianalizė ir vertinimas. Už kokybės politiką ir jos tikslų įgyvendinimo užtikrinimą atsakinga kolegijos Kokybės taryba. Atsakomybė už studijų programų kokybės priežiūrą ir atnaujinimą reglamentuota Katedrų veiklos nuostatuose bei katedrų vedėjų pareiginiuose nuostatuose.

Kasmet studijų programų vertinimą atlieka kolegijos pedagogai, studentai, paskutinės laidos absolventai, darbdaviai, kurių įmonėse studentai atliko praktikas, kvalifikavimo komisijų nariai. Visos šios prielaidos bei aplinkybės sąlygoja aukštą studijų kokybę bei užtikrina nuolatinį jos gerinimą, kelia visuomenės ir ypač darbdavių pasitikėjimą. Socialinių mokslų kolegijoje teikiamais kvalifikaciniais laipsniais ir diplomais.

Tačiau reikėtų patikslinti bei sukonkretinti nurodytas šios Programos absolventų karjeros galimybes. Atsižvelgiant į studijų programos apimtį, išdėstytas temas ir numatyti įgyti gebėjimai nesuteiks tokių plačių karjeros garantijų, kaip nurodyta Programos apraše.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Socialinių mokslų kolegijoje sukurta ir įgyvendinama kokybės užtikrinimo sistema, kurioje apibrėžti kokybės politikos tikslai ir pagrindiniai veikimo būdai, kaip jų siekti. Tačiau reikėtų patikslinti bei sukonkretinti nurodytas šios Programos absolventų karjeros galimybes.

III. REKOMENDACIJOS

3.1. Patikslinti ir sukonkretinti ketinamos vykdyti studijų programos „Audiovizualinių medijų režisūra“ tikslus, studijų rezultatus bei absolventų karjeros galimybes.

3.2. Dalykų ir modulių turinys atitinka studijų rūšį ir pakopą, tačiau yra per platus, dėl netikslaus ruošiamo specialisto apibūdinimo. Modulių temose, tiksluose, rezultatuose ir aprašymuose yra klaidų, kurias rekomenduojame ištaisyti.

3.3. Reikia mažinti studijų dalykuose numatytą naudoti studijų metodų skaičių, paliekant tik tuos, kurie geriausiai padėtų užtikrinti studijų rezultatų pasiekiamumą.

3.4. Peržiūrėtini ir patikslinti, kurie dalykai yra nereikalingi (rašėme aukščiau) ir pakeisti juos tikslingesniais.

3.5. Sutvarkyti numatomų dėstytojų CV, įrašant tik tikrovę atitinkančią informaciją.

IV. Apibendrinamasis įvertinimas

Socialinių mokslų kolegijos studijų programa *Audiovizualinių medijų režisūra* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	2
2	Programos sandara	2
3	Personalas	3
4	Materialieji ištekliai	3
5	Studijų eiga ir jos vertinimas	2
6	Programos vadyba	4
	Iš viso:	16

1-Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2-Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3-Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4-Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas: prof. Janina Lapinskaitė

Parašas

Grupės nariai: doc. Ramunė Kudzmanaitė

Parašas